

SVERIGES EXPORTKONTROLLFÖRENING

Till

Utrikesdepartementet

UD2025/01301

2025-04-30

Remissvar

Promemorian En nationell kontrollförteckning över produkter med dubbla användningsområden (UD2025/01301)

Sveriges Exportkontrollförening har till syfte att stödja personer i företag, myndigheter och organisationer som ansvarar för att företagen följer Sveriges, EU:s, USA:s och andra länders lagstiftning gällande export av krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden. Detta sker framförallt genom kunskapsförmedling och erfarenhetsutbyte. Föreningen har en omfattande utbildnings-verksamhet och anordnar möten där aktuella exportkontrollfrågor behandlas. I regel uppträder svenska och utländska nyckelpersoner på det aktuella området som talare vid dessa möten. Föreningen fungerar också som remissinstans och lämnar synpunkter till myndigheter i exportkontrollfrågor. Medlemmar i föreningen är personer som arbetar med exportkontroll-frågor i företag, organisationer eller myndigheter. Ytterligare information om Exportkontroll-föreningen finns på Föreningens hemsida www.exportkontrollforeningen.se.

Sveriges Exportkontrollförening har tagit del av rubricerade förslag och får anföra följande.

Av de skäl som anges i promemorian tillstyrker Exportkontrollföreningen att Sverige, på samma sätt som flera andra EU-medlemsstater och länder utanför EU, tillfälligt inför en

nationell kontrollförteckning över produkter med dubbla användningsområden som inte är förtecknade i bilaga I till EU:s PDA-förordning.

Det bör dock understrykas att Sverige och EU fortsatt bör sträva efter så globala och enhetliga regler som möjligt för att främja en effektiv exportkontroll och lika villkor för industrin och andra aktörer. Detta bör också gälla de nationella kontrollistor som nu införs i flera länder och Kommissionen har också den 8 april 2025 publicerat en rekommendation (2025/683) om samordning av nationella kontrollistor. Arbetet inom kommissionen med att utöka PDA-förordningens bilaga I med produkter som blockerats från beslut i de multilaterala exportkontrollregimerna och därmed minska behovet av nationella kontrollistor och åstadkomma likformiga regler inom EU, bör också intensifieras.

Exportkontrollföreningen noterar i detta sammanhang att den föreslagna nationella kontrollförteckningen avviker från andra EU länder och i viss mån istället överensstämmer med den amerikanska Export Administration Regulations (EAR) 15 CFR 730-774. En del av dessa produktbeskrivningar i EAR ändrades dock under 2025 och i de fall kontrollomfattningen är överensstämmande så skiljer sig det kontrollnummer/beteckning som används, vilket kommer att skapa en otydlighet för svenska aktörer. Ett exempel är i den nationella kontrollförteckningen koden 2B901 vilken teknologibeskrivning helt överensstämmer med 2B910 upptagen i amerikanska Supplement No. 1 to Part 774 i the Commerce Control List.

Exportkontrollföreningen vill allmänt understryka vikten av att säkerställa att en nationell kontrollförteckning är förutsebar, ändamålsenlig och effektiv samt omfattar teknik av betydelse för Sveriges säkerhet eller för allmän ordning eller allmän säkerhet i Sverige.

På detta område gäller även lagen om granskning av utländska direktinvesteringar (2023:560) vilken syftar till att hindra utländska direktinvesteringar i svensk skyddsvärd verksamhet som kan inverka skadligt på Sveriges säkerhet eller på allmän ordning eller allmän säkerhet i Sverige. Av 3 § i lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar framgår vilka skyddsvärda verksamheter som omfattas av granskningssystemet.

Exportkontrollföreningen noterar här att det förekommer diskrepans mellan nu föreslagen nationell kontrollförteckning och de framväxande teknologier och annan strategiskt skyddsvärd teknologi som anges i bilaga 2 till Förordning (2023:624) om granskning av utländska direktinvesteringar trots att båda listorna syftar till att omfatta teknik av betydelse för Sveriges säkerhet eller för allmän ordning eller allmän säkerhet i Sverige.

Exportkontrollföreningen vill även framhålla att den föreslagna utökade kontrollen kommer att påverka svensk innovation och industri bl.a. i form av mera arbete liksom medföra utökat antal tillståndsansökningar till Inspektionen för strategiska produkter (ISP).

För att minska detta ytterligare arbete och därmed underlätta export bör ett nationellt generellt tillstånd införas för produkter på den nationella kontrollförteckningen, något som införts av flera länder i samband med en nationell kontrollförteckning. Ett sådant generellt tillstånd bör lämpligen motsvara EU:s generella tillstånd EU001 och därmed ge svenska aktörer en möjlighet till export av produkter med en förenklad deklaration till Australien, Kanada, Island, Japan, Norge, Nya Zeeland, Schweiz inbegripet Liechtenstein, USA och Storbritannien (England, Skottland, Wales).

Detta remissvar har behandlats i Exportkontrollföreningens styrelse.

SVERIGES EXPORTKONTROLLFÖRENING

Susanna Sjösten
Ordförande